

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA ŚRÓDROCZNYCH
I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA
POLSKIEGO W KLASIE II „H-G”**

Zakres podstawowy i rozszerzony

Uczeń, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń „**dopuszczający**” potrafi opanować wiadomości i umiejętności przewidziane na poziom wymagań: konieczny.

Wiadomości zapamiętane	Wiadomości rozumiane	Umiejętności w sytuacjach typowych	Umiejętności w sytuacjach problemowych
1. wymienić tytuły i autorów utworów literackich obowiązujących w zakresie podstawowym i rozszerzonym; 2. nazwać bohaterów literackich; 3. podać kolejność zdarzeń, wskazać czas i miejsce akcji; 4. odtworzyć z pamięci definicje pojęć związanych z kulturą oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski i 20-lecia; 5. wskazać ramy chronologiczne poznawanych epok:	1. rozróżnić gatunki literackie oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski i 20-lecia (np. satyrę, odę, balladę, sonet, dramat romantyczny, nowelę, opowiadanie, powieść realistyczną, historyczną, modernistyczną, dramat symboliczny, naturalistyczny, hymn, powieść psychologiczną ...); 2. rozróżnić odmiany języka ogólnopolskiego: mówioną i pisaną, potoczną standardową i oficjalną, regionalną, dialekty terytorialne;	1. wskazać i zilustrować przykładem główne idee oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu i Młodej Polski i 20-lecia; 2. wskazać główne cechy poetyki klasycystycznej, romantycznej, realistycznej, modernistycznej; 3. rozróżniać kategorie estetyczne; 4. komponować dłuższe spójne wypowiedzi, układać plany, konspekty; 5. poprawiać błędy językowe różnego typu;	

<p>6. zidentyfikować w tekście literackim symbol, metaforę, synestezję, archaizację, dialektyzację;</p> <p>7. wykazać się znajomością nazw, cech i rodowodu gatunków literackich objętych programem;</p> <p>8. nazwać błąd stylistyczny;</p> <p>9. wyliczyć odmiany języka ogólnopolskiego;</p> <p>10. wyliczyć stylistyczne środki językowe;</p> <p>11. definiować pojęcia z zakresu kultury języka;</p> <p>12. wygłosić z pamięci tekst poetycki lub fragment prozy;</p> <p>13. wyliczyć najważniejsze wydarzenia współczesnego życia kulturalnego;</p>	<p>3. wyjaśnić pojęcie stylu artystycznego i funkcjonalnego;</p> <p>4. wyjaśnić pojęcia związane z kulturą poznawanych epoki;</p> <p>5. określić przynależność rodzajową i gatunkową tekstu;</p> <p>6. rozróżniać typy związków frazeologicznych;</p> <p>7. rozpoznać różne typy zdań;</p>	<p>6. podjąć próbę napisania własnego tekstu w sposób zamierzony pod względem spójności oraz kompozycji uwidocznionej w zapisie graficznym;</p> <p>7. wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach romantycznych (np. nasycenie emocjonalne, „mowa uczuć”, funkcje metaforyki i obrazów poetyckich) i młodopolskich;</p>	
---	--	--	--

Uczeń „dostateczny” spełnia wymagania na poziom konieczny i podstawowy, a więc potrafi:

Wiadomości zapamiętane	Wiadomości rozumiane	Umiejętności w sytuacjach typowych	Umiejętności w sytuacjach problemowych
<p>1. wymienić przedstawicieli głównych kierunków artystycznych w sztuce poznawanych epok;</p> <p>2. wygłosić z pamięci</p>	<p>1. streścić główne i poboczne wątki poznanych lektur z zakresu podstawowego i rozszerzonego;</p> <p>2. wyjaśnić idee</p>	<p>1. powiązać fakty literackie z najważniejszymi wydarzeniami historycznymi i społecznymi;</p> <p>2. scharakteryzować literackie wzorce</p>	<p>1. zaproponować szczegółowy plan wypowiedzi na zadany temat;</p> <p>2. dokonać korekty tekstu własnego i cudzego;</p>

<p>dwa utwory poetyckie; 3. przedstawić główne fakty z życia i twórczości poznanych pisarzy, np. Ignacego Krasickiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Bolesława Prusa, Stanisława Wyspiańskiego; 4. wymienić przedstawicieli romantyzmu, realizmu i modernizmu europejskiego wskazanych przez program;</p>	<p>oświeceniowe, romantyczne, pozytywistyczne, modernistyczne; 3. wyróżnić cechy kierunków artystycznych: realizmu, naturalizmu, symbolizmu, dekadentyzmu, impresjonizmu, ekspresjonizmu, neoromantyzmu i secesji, klasycyzmu w konkretnych utworach literackich i innych tekstach kultury; 4. wyjaśnić na przykładach istotę symbolu, metafory; 5. wyjaśnić zjawisko stylizacji językowej w utworach z kanonu; 6. zaznaczyć zjawiska dialektyczne; 7. rozróżnić style funkcjonalne w tekstach; 8. rozpoznać cytaty; 9. rozpoznawać w tekście środki stylistyczne i określać ich funkcje; 10. wyjaśnić istotę błędu ortograficznego i interpunkcyjnego;</p>	<p>osobowe z kanonu lektur; 3. scharakteryzować osobowości poznanych bohaterów literackich w kontekście wiedzy o epoce; 4. wyjaśniać związki nurtów filozoficznych XIX i XX w. z tradycją literacką; 5. tworzyć teksty ze świadomością użycia wyznaczników gatunku: rozprawki, felietonu, eseju, reportażu, artykułu popularnonaukowego; 6. określić przesłanie tekstu filozoficznego; 7. powiązać utwór z kontekstem, np. biografią, historią...; 8. określić funkcję metafory w tekście; 9. określić funkcję artystyczną znaków interpunkcyjnych;</p>	<p>3. wyzyskać własną notatkę, konspekt, streszczenie w dyskusji lub pracy pisemnej; 4. sporządzić konspekt, notatkę, streszczenie opracowania popularnonaukowego; 5. przeprowadzić interpretację utworu i interpretację porównawczą; 6. wypowiadać się w zróżnicowanych formach wypowiedzi (jak w klasach niższych) ze szczególną troską o spójność tekstu i wyrazistość kompozycji;</p>
--	---	---	---

Uczeń „dobry” spełnia wymagania na poziom podstawowy i rozszerzający, a więc potrafi:

Wiadomości zapamiętane	Wiadomości rozumiane	Umiejętności w sytuacjach typowych	Umiejętności w sytuacjach problemowych
	1. streścić tekst naukowy;	1. porównać idee poznawanych epok; 2. scharakteryzować utwory będące ilustracją oświeceniowych, romantycznych,	1. rozwiązywać problemy podstawowe w toku pracy nad lekturą; 2. oceniać bohaterów utworów literackich w kontekście epoki;

		pozytywistycznych idei, młodopolskich -izmów oraz tendencji 20-lecia; 3. porównywać różne dziedziny sztuki: literatury, malarstwa, teatru i filmu; 4. scharakteryzować cechy językowe utworów literackich; 5. rozpoznać i nazwać zjawiska dialektyczne w tekstach gwarowych; 6. analizować typowe dla epoki i autora teksty ze wskazaniem dominanty interpretacyjnej; 7. napisać szkolną recenzję, poprawną kompozycyjnie; 8. wzbogacać lekcje o treści fakultatywne; 9. scharakteryzować utwory z listy uzupełniającej w kontekście epoki, prądu literackiego; 10. porównać bohaterów literackich, np. romantycznych, pozytywistycznych i młodopolskich;	3. gromadzić, porządkować, wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i piśmennych materiały z różnych źródeł o literaturze, teatrze i filmie czy innych ulubionych dziedzinach sztuki; 4. napisać szkolny esej lub esej krytycznoliteracki; 5. napisać interpretację porównawczą; 6. parafrazować fragmenty tekstu filozoficznego; 7. zredagować recenzję, np. wydarzenia kulturalnego;
--	--	---	---

Uczeń „**bardzo dobry**” spełnia wymagania na poziom rozszerzający i dopełniający, a więc potrafi:

Wiadomości zapamiętane	Wiadomości rozumiane	Umiejętności w sytuacjach typowych	Umiejętności w sytuacjach problemowych
1. podać przykłady wybitnych inscenizacji teatralnych dramatu romantycznego i modernistycznego;	1. przedstawić przykłady tradycji romantycznej i neoromantycznej w utworach współczesnych (lub	1. wskazać związki omawianych epok z kulturą powszechną w lekturach z kanonu podstawowego oraz poznanych w toku	1. analizować, syntezować, oceniać zjawiska literackie i kulturowe, poznane w toku nauki w szkole, oceniać i wartoś-

	<p>w filmie);</p>	<p>własnej, samodzielnej pracy; 2. ustalić konteksty filozoficzne, estetyczne i społeczno-polityczne oraz zastosować je w interpretacji utworu; 3. wskazać związki oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski i 20-lecia z kulturą powszechną w lekturach z poziomu rozszerzonego;</p>	<p>ciować poznane dzieła, uzasadniać swój sąd; 2. gromadzić, porządkować i wykonywać materiały z naukowych źródeł; 3. sporządzić bibliografię na zadany temat; 4. analizować teksty literackie i nieliterackie ze wskazaniem funkcji wykrytych środków stylistycznych; 5. analizować teksty dialektyczne; 6. interpretować różne teksty kultury; 7. napisać dojrzałą recenzję przedstawienia teatralnego lub filmu; 8. układać teksty własne w określonym stylu; 9. parafrazować tekst własny za pomocą doboru różnych środków językowych;</p> <p>10. wyjaśnić artystyczne kreacje bohaterów poznanych utworów na tle epoki i późniejszym odbiorze czytelniczym; 11. wykryć w utworach treści uniwersalne; 12. dostrzec obecność różnych kultur w utworach romantycznych i młodopolskich;</p>
--	--------------------	--	---

			13. wykryć i określić funkcje występujących w utworach romantycznych, pozytywistycznych i młodopolskich znaków, symboli i motywów; 14. dostrzec obecność tradycji klasycznej i romantycznej w literaturze współczesnej;
--	--	--	--

Uczeń „**celujący**” potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, i ponadto:

1. wykracza poza treści programowe;
2. odwołuje się do utworów literackich i tekstów kultury spoza szkolnego kanonu;
3. osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych (np. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego , ...) na etapie okręgowym lub centralnym;
4. wykazuje się dojrzałością intelektualną (erudycją, krytycyzmem, samodzielnością myślenia ...).

